

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ ҰЙЫМДАРЫ МЕН МЕКТЕПАЛДЫ ДАЯРЛЫҚ СЫНЫПТАРЫНДА
2022-2023 ОҚУ ЖЫЛЫНДА ТӘРБИЕЛЕУ- БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІН ҰЙЫМДАСТЫРУ
ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ**

Мектепке дейінгі тәрбиелеу мен оқытуды дамыту моделін іске асыру мақсатында

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту сапасын арттыру бойынша зерттеулер жүргізілді

Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрығымен Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты бекітілді

Физикалық даму, балалардың коммуникативтік, танымдық, зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеушілік қабілеттерін дамыту, әлеуметтік-эмоционалдық дағдыларын қалыптастыру:

- 1) дене шынықтыру (ерекше тәрбиеленушілер үшін бейімделген дене шынықтыру);
- 2) жүзу (жүзу бассейні болған кезде);
- 3) сөйлеуді дамыту;
- 4) көркем әдебиет;
- 5) сауат ашу негіздері;
- 6) қазақ тілі (оқыту басқа тілдерде жүргізілетін топтарда);
- 7) сенсорика;
- 8) математика негіздері;
- 9) құрастыру;
- 10) қоршаған ортамен таныстыру;
- 11) сурет салу;
- 12) мүсіндеу;
- 13) жапсыру;
- 14) музыка бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттерді кіріктіру арқылы жүзеге асырылады.

Жаңа Стандарт негізінде өзгерістер енгізіледі

- ✓ **Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспарына**
- ✓ **Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасына**

Бөбек жастағы балаларға арналған Мектепке дейінгі тәрбиенің үлгілік жоспары

Ескерту:

№ р/с	*Ұйымдастырылған іс- әрекет	Жас топтары	
		ерте жас тобы (1 жастағы балалар)	Кіші топ (2жастағы балалар)
1	Дене шынықтыру	аптасына үш рет	аптасына үш рет
	**	күн сайын	күн сайын
2	Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	күн сайын	күн сайын
3	Сенсорика	күн сайын	күн сайын
4	Қоршаған ортамен таныстыру	күн сайын	күн сайын
5	Сурет салу	күн сайын	күн сайын
	Мүсіндеу	күн сайын	күн сайын
	Жапсыру	-	күн сайын
	Құрастыру	-	күн сайын
6	Музыка	аптасына бір рет	аптасына бір рет
	***	күн сайын	күн сайын

*Ұйымдастырылған іс-әрекет - «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің міндетін атқарушының 2016 жылғы 12 тамыздағы № 499 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 14235 болып тіркелді) Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнын іске асыру үшін педагогтің күні бойы балалар әрекетінің түрлері (ойын, қимыл, танымдық, шығармашылық, зерттеу, еңбек, дербес) арқылы, сондай-ақ балаларды қазақ халқының ұлттық құндылықтарына, отбасылық құндылықтарға, патриотизмге, Отанды сүйуге, әлеуметтік-мәдени нормаларға, қауіпсіз мінез-құлық ережелеріне баулу міндеттерін, мектепке дейінгі ұйым жұмысының бағытын ескере отырып, ойын түрінде ұйымдастырған кіріктірілген сабағы.

** Бөбек жастағы балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, күні бойы балалардың қимыл белсенділігіне уақыт бөлінеді.

*** Балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, күні бойы ән айтуға, музыка тыңдауға, әндер жаттауға, импровизацияға, музыкалық-ырғақты қимылдарға, балалар музыкалық аспаптарында ойнауға және басқа әрекет түрлеріне уақыт бөлінеді.

Мектепке дейінгі тәрбиенің үлгілік жоспарының жобасы

№ p/c	*Ұйымдастырылған іс-әрекет	Жас топтары		
		ортаңғы топ (3 жастағы балалар)	ересек топ (4 жастағы балалар)	мектепалды топ/сынып (5 жастағы балалар)
1	Дене шынықтыру	аптасына үш рет	аптасына үш рет	аптасына үш рет
	**	күн сайын	күн сайын	күн сайын
2	Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	күн сайын	күн сайын	күн сайын
	Қазақ тілі (оқыту басқа тілде жүргізілетін топтарда)	аптасына бір рет	аптасына бір рет	аптасына екі рет
	***	күн сайын	күн сайын	күн сайын
3	Сауат ашу негіздері	-	-	күн сайын
4	Математика негіздері	күн сайын	күн сайын	күн сайын
5	Қоршаған ортамен таныстыру	күн сайын	күн сайын	күн сайын
6	Сурет салу	күн сайын	күн сайын	күн сайын
	Мүсіндеу			
	Жапсыру			
	Құрастыру			
7	Музыка	аптасына бір рет	аптасына екі рет	аптасына екі рет
	****	күн сайын	күн сайын	күн сайын

Ескерту:

*Ұйымдастырылған іс-әрекет - Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнын іске асыру үшін педагогтің күні бойы балалар әрекетінің түрлері арқылы, сондай-ақ балаларды қазақ халқының ұлттық құндылықтарына, отбасылық құндылықтарға, патриотизмге, Отанды сүйуге, әлеуметтік-мәдени нормаларға, қауіпсіз мінез-құлық ережелеріне баулу міндеттерін, мектепке дейінгі ұйым жұмысының бағытын ескере отырып, ойын түрінде ұйымдастырған кіріктірілген сабағы.

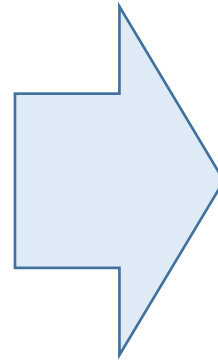
** Мектеп жасына дейінгі балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, күні бойы балалардың қимыл белсенділігіне уақыт бөлінеді.

***Оқыту басқа тілде жүргізілетін топтарда мемлекеттік тілді меңгерту мақсатында күні бойы режимдік сәттерде балаларға Үлгілік оқу бағдарламасында айқындалған сөздік минимумды үйрету, тәрбиеленушілердің балалар әрекетінің түрлерінде ауызша байланыстырып сөйлеуін дамыту, сондай-ақ қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру, белсенді сөздікті байыту, сөйлеу нормаларын, қарым-қатынас мәдениетін меңгерту ұсынылады.

**** Балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, күні бойы ән айтуға, музыка тындауға, әндер жаттауға, импровизацияға, музыкалық-ырғақты қимылдарға, балалар музыкалық аспаптарында ойнауға және басқа әрекет түрлеріне уақыт бөлінеді.

Ортаңғы топ

№ р/с	Қолданыстағы редакция
	Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ҰОҚ
1	Сөйлеуді дамыту. Тақырыбы: «Менің тобым». Мақсаты: Әңгіме құрастыру, сұрақтарға жауап беруге және әңгімеге қатысуға үйрету. Дидактикалық ойын: «Пазлдар»
2	Көркем әдебиет. Тақырыбы: «Біздің балабақша». Мақсаты: Өлең жаттау, зейінді, есте сақтауды дамыту. Қимылды ойын: «Кім жылдам»
3	Жаратылыстану. Тақырыбы: Балабақша ауласына саяхат. Мақсаты: Гүлдерді бақылау, оларды күтіп-баптау туралы балалардың пікірлерін тыңдау.

Циклограмма үлгісінің жобасы

№ р/с	Ұсынылатын редакция
	Балалар әрекетінің түрлері: қарым-қатынас, танымдық, коммуникативтік
1	<p>Тақырыбы «Менің тобым»</p> <p>Міндеттері:</p> <ul style="list-style-type: none"> - иллюстрациялар, суреттер қарастыру, ауызша әңгіме құрастыру (<i>сөйлеуді дамыту</i>); - сюжетті суреттер, түстерді, көлемді тану үшін иллюстрацияларды қолдану (<i>математика негіздері</i>); - сөздік қорды дамыту үшін сөздерді айтып үйрету (<i>сөйлеуді дамыту</i>); - дидактикалық ойын «Не қайда орналасқан?» танымдық қабілеттерді дамыту үшін топтағы заттар мен ойыншықтарды атау (<i>қоршаған ортамен таныстыру</i>)

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы

*Ұйымдастырылған іс-әрекет - Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнын іске асыру үшін педагогтің күні бойы балалар әрекетінің түрлері арқылы **ойын түрінде** ұйымдастырған кіріктірілген сабағы.

Педагог әрекетінің алгоритмі:

- ✓ Балаларға айтып беріңіз (оқып беріңіз)
- ✓ Балаларға көрсетіңіз
- ✓ Балалармен орындаңыз

1

Үлгілік оқу жоспары (әрекет түрлері)

Перспективалық жоспарды дене шынықтыру нұсқаушысы, қазақ тілі мұғалімі, музыка жетекшісі тәрбиешімен бірге МДҰ-ның кестесіне сәйкес әр айға құрастырады.

2

Циклограмма (әрекет)

3

Үлгілік оқу бағдарламасы (по возрастам): (мазмұны)

- Мақсаты
- Міндеттері
- Әдістеме
- Күтілетін нәтижелер

- 6-1. Физикалық даму.
- 6-2. Коммуникативтік дағдыларды дамыту.
- 6-3. Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту.
- 6-4. Шығармашылық дағдыларын, зерттеушілік қабілеттерін дамыту.
- 6-5. Әлеуметтік-эмоционалдық дағдыларын қалыптастыру.

4

Бағдарламаға нұсқаулық (іске асыру алгоритмі)

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсен бі	Сәрсен бі	Бейсен бі	Жұма
Балаларды қабылдау					
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)					
Таңертенгі жаттығу					
Таңғы ас					
Педагог ұйымдастырған балалар әрекеті					
2- таңғы ас					
Серуенге дайындық					
Серуен					
Серуеннен оралу					
Түскі ас					
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары					
Бесін ас					
Еркін ойындар					
Балалармен жеке жұмыс					
Серуенге дайындық					
Серуен					
Серуеннен оралу					
Кешкі ас					
Еркін ойындар					
Балалардың үйге қайтуы					

Мектепке дейінгі ұйым (балабақша/шағын орталық) _____
Топ _____
Балалардың жасы _____
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету) _____

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту (сөйлеуді дамыту) .				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі күн тәртібі, жетістіктері туралы әңгімелесу, баланы дамыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша (жыл мезгіліне байланысты балаларды киіндіру) кеңес беру.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа іс-әрекеттер)	Балалардың қызығушылықтары мен білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, педагог күні бойы ұйымдастырған әртүрлі балалар іс-әрекеті (ойын, қимыл, танымдық, шығармашылық, зерттеу, эксперимент, еңбек, балалардың дербес әрекеті, өзіне-өзі қызмет ету) түрінде іске асырылады. Ойын бұрышындағы ойындар, сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, үстел үсті ойындары(пазлдар, домино), құрастыру, кітаптарды қарау, табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасау) Балалармен жеке жұмыс.				
Таңертенгі жаттығу	Таңертеңгі жаттығу кешені (қимыл белсенділігі, ойын әрекеті) . Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) (ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Гигиеналық шаралар (қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту және орамалды орнына ілу, көркем сөз қолдану мысалы, Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру,тамақ ішкенде сөйлемей, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. үшін жиналады. Балалар педагогке ортаны ұйымдастыруға көмектеседі (бірлескен әрекет, кезекшілік).				
Ұйымдастырылған іс-әрекет	1. Сауат ашу негіздері	1.Қазақ тілі 2.Дене шынықтыру	1. Сауат ашу негіздері 2. Музыка	1.Қазақ тілі 2. Дене шынықтыру	1.Музыка 2.Дене шынықтыру

Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).
Серуен	Ауа-райы құбылыстарын және табиғи объектілерді бақылау (қоршаған ортамен таныстыру , танымдық және зерттеу іс-әрекеті), әңгімелесу (сөйлеуді дамыту), ересектер ұйымдастырған спорттық, қимылды және ұлттық ойындар (дене белсенділігі), еңбек әрекеті.
Серуеннен оралу	Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем, әрекет, дербес ойын әрекеті). Последовательное раздевание одежды детей, разучивание стихов, песен, разгадывание загадок, скороговорки, считалочки и др. (художественная, самостоятельная игровая деятельность).
Түскі ас	Таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Гигиеналық шаралар (қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу, көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту)
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы жағдай жасау (баяу музыка тыңдау). Кітап, журналдар оқып беру (көркем әрекет)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі).
Бесін ас	Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу (сөйлеуді дамыту).
Балалардың дербес іс-әрекеті	Балалардың қызығушылықтары мен білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, педагог күні бойы ұйымдастырған балалардың әртүрлі әрекеті (ойын, қимыл, танымдық, шығармашылық, зерттеу, эксперимент, еңбек, балалардың дербес әрекеті, өзіне-өзі қызмет ету) түрінде іске асырылады.
Балалармен жеке жұмыс	Балалармен жеке жұмыс Жеке картаға сәйкес: әңгімелесу, дидактикалық ойындар, сөйлеудің дыбыстық мәдениеті, байланыстырып сөйлеу, Бейнелеу әрекеті арқылы шығармашылық қабілеттерін дамыту және т.б. (сөйлеуді дамыту, математика негіздері) өткізіледі.
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуді, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу
Серуен	Ауа – райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау (қоршаған ортамен таныстыру, бақылау, зерттеу іс-әрекеті), әңгімелесу (сөйлеуді дамыту), көркем сөз (көркем әдебиет), ересектер ұйымдастырған спорттық, қимылды және ұлттық ойындар (дене белсенділігі), еңбек әрекеті.
Серуеннен оралу	Балалардың киімін ретімен шешу , дербес және ойын әрекеті
Кешкі ас	Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, тамақтану мәдениетіне баулу, (сөйлеуді дамыту, коммуникативтік әрекет).
Балалардың дербес іс-әрекеті	Балалар әрекетінің әртүрлерінде (ойын, қимылдық, танымдық, шығармашылық, зерттеу, эксперимент, еңбек, балалардың дербес әрекеті, өзіне-өзі қызмет ету) іске асырылады
Балалардың үйіне қайтуы	Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.

**Мектептердің (лицейлер мен гимназиялардың) мектепалды сыныптарына арналған
Үлгілік жоспардың жобасы**

№ р/с			Аптасына өткізу жиілігі	Апталық нормативтік жүктеме
1	Дене шынықтыру			3 сағат
	**Қимыл белсенділігі		күн сайын	
2	Сөйлеуді дамыту			2 сағат
	Коммуникативтік әрекет		күн сайын	
	Көркем әдебиет			2 сағат
	Коммуникативтік әрекет		күн сайын	
	Қазақ тілі			2 сағат
	***Коммуникативтік әрекет		күн сайын	
3	Сауат ашу			2 сағат
	Коммуникативтік, танымдық әрекет		күн сайын	
4	Математика негіздері			2 сағат
	Танымдық, зерттеу әрекеті		күн сайын	
5	Қоршаған ортамен таныстыру			2 сағат
	Зерттеу, танымдық, коммуникативтік, еңбек әрекеті		күн сайын	
6	Сурет салу			1 сағат
	Мүсіндеу			
	Жапсыру			
	Құрастыру			
	Шығармашылық, бейнелеу әрекеті		күн сайын	
7	Музыка			2 сағат
	****Шығармашылық, музыкалық, қимыл әрекеті		күн сайын	